

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

Szosa Chełmińska 30/32, 87-100 Toruń, tel. 56 669-39-00, fax 56 669-39-98
<http://www.wup.torun.pl> e-mail: wup@wup.torun.pl

Toruń, 6 czerwca 2016 r.

Korelacja szkolnictwa zawodowego i rynku pracy – działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu

W ramach realizacji funkcji informacyjnej Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu współpracuje z partnerami społecznymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Przedstawiciele WUP uczestniczą w wybranych posiedzeniach organów samorządów powiatowych, a także w konferencjach¹, na których podejmowano problematykę dotyczącą kształcenia zawodowego w aspekcie potrzeb rynku pracy. W trakcie tych spotkań przedstawiano aktualną sytuację na rynku pracy oraz w wybranych jego segmentach, a także ofertę usług, jakie mogą być świadczone przez WUP. Problematyka regionalnego rynku pracy jest też co miesiąc przedmiotem obrad Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Na bieżąco utrzymywane są kontakty z instytucjami działającymi w sferze edukacji – organami administracji samorządowej, szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższymi, biurami karier. W aspekcie korelacji szkolnictwa zawodowego i rynku pracy na szczególną uwagę zasługują takie działania realizowane przez WUP w Toruniu jak:

1. prowadzenie badań i analiz dotyczących sytuacji na rynku pracy w określonych zawodach,
2. przygotowanie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne,
3. świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
4. przygotowywanie lokalnych informacji o zawodach,
5. przygotowywanie opinii dotyczących planowanych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych,
6. organizacja konkursów dotyczących problematyki rynku pracy.

---

¹ Były to:

- Konferencja KPCEN w Toruniu, 7.10.2015 r. - *Kształcenie zawodowe dla potrzeb rynku pracy.*
Tytuł wystąpienia przedstawiciela WUP - *Rynek pracy, edukacja, pracodawcy,*
- Konferencja MEN w Warszawie, 6.04.2016 r. - *Absolwenci szkół budowlanych na rynku pracy.*
Tytuł wystąpienia przedstawiciela WUP - *Oczekiwania rynku pracy od absolwentów szkół zawodowych (branża budowlana),*
- Konferencja KPCEN w Toruniu, 26.04.2016 r. - *Doradztwo zawodowe w szkole a lokalny rynek pracy.*
Tytuł wystąpienia przedstawiciela WUP - *Zmiany na lokalnym rynku pracy – perspektywy zatrudnienia i oczekiwania pracodawców,*
- Debata o edukacji w Bydgoszczy, 26.04.2016 r. - *Kształcenie zawodowe dla rynku pracy* zorganizowana przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego we współpracy z Ministrem Edukacji Narodowej i Kujawsko-Pomorskim Kuratorem Oświaty w Bydgoszczy. Dyrektor WUP w Toruniu uczestniczył w panelu dyskusyjnym dotyczącym organizacji szkolnictwa zawodowego.

1. Badania i analizy dotyczące sytuacji na rynku pracy w określonych zawodach

1.1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Monitoring zawodów ma na celu analizę struktury osób bezrobotnych oraz zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności. W I półroczu 2015 r. przygotowany został raport: *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2014 r.* W II półroczu przygotowana została druga część raportu za 2014 r. zawierająca informacje z Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące prowadzonego badania popytu na pracę i absolwentów szkół wyższych oraz dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO), dotyczące absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Dane te zostały odniesione do informacji o bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, co pozwoliło zobrazować sytuację na rynku pracy absolwentów najpopularniejszych kierunków kształcenia w województwie kujawsko-pomorskim (np. technika: technik ekonomista, technik informatyk, technik żywienia i gospodarstwa domowego; zasadnicze szkoły zawodowe: mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, cukiernik).

W 2014 roku **szkoły ponadgimnazjalne i wyższe** na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **ukończyły 47 134 osoby**. W końcu 2014 r. w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało 5498 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4,3% ogółu bezrobotnych). Porównując te dane można zauważyć, że w końcu 2014 r. w ewidencji powiatowych urzędów pracy średnio pozostawał co 14. absolwent szkoły wyższej i co 7. szkoły ponadgimnazjalnej. Zmianom nie uległa lista najpopularniejszych kierunków kształcenia. Kierunki te w znacznej części odpowiadają zawodom licznie reprezentowanym przez osoby bezrobotne.

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) począwszy od 2015 r. monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest na podstawie nowej metodologii, która wypracowana została w 2012 r. na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi. Nowe zalecenia wprowadziły szereg zmian definicyjnych jak i związanych z wykorzystywanymi źródłami danych. Zastosowanie nowych założeń spowodowało, że tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10%-15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych. Pozostałe zawody mają status nieokreślony.²

Dla zachowania ciągłości prowadzonych analiz i możliwości porównywania danych z poprzednimi latami na stronie internetowej urzędu (www.wup.torun.pl) w odstępach półrocznych zamieszczana jest informacja o bezrobotnych oraz zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej (zgodnie z załącznikiem 3 – *Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności* do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy). Na podstawie tych danych można zauważyć, że w województwie, podobnie jak i w kraju, co roku **w powiatowych urzędach pracy rejestruje się więcej osób, niż zgłaszanych jest wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**. W 2015 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się prawie dwa razy więcej osób, niż zgłoszono wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (167 762 osoby wobec 72 852 wolnych miejsc). Największy niedobór miejsc pracy można było obserwować w grupie *robotników przemysłowych i rzemieślników* – różnica pomiędzy napływem bezrobotnych a wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wyniosła 15 128. Więcej miejsc pracy lub aktywizacji zawodowej, niż

² W celu udostępnienia wyników monitoringu zawodów, pod adresem: <http://mz.praca.gov.pl>, utworzony został ogólnopolski portal internetowy, na którym dostępne są przygotowane przez MPiPS dane dla kraju, oraz wszystkich województw i powiatów.

zarejestrowało się osób bezrobotnych, było w grupach: *pracowników biurowych* – o 3877 miejsc więcej (przy czym należy zauważyć, że 60,4% zgłoszonych w tej grupie miejsc była subsydiowana), *pracowników wykonujących prace proste* – o 1553 miejsca więcej, a także *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* – o 1414 miejsc więcej.

Struktura zawodowa bezrobotnych różni się według płci. Bezrobotne kobiety to przede wszystkim osoby z zawodami: *sprzedawca, kucharz, technik ekonomista i krawiec*, natomiast bezrobotni mężczyźni to głównie przedstawiciele następujących profesji: *ślusarz, pomocniczy robotnik budowlany, robotnik gospodarczy i murarz*. W porównaniu z latami wcześniejszymi katalog najliczniejszych zawodów wśród osób bezrobotnych nie uległ zmianom. Niepokojący jest natomiast **wysoki udział osób bez zawodu – 14,8%**.

1.2. Badanie ankietowe pracodawców kluczowych branż województwa kujawsko-pomorskiego. Diagnoza zapotrzebowania na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym

Celem badania była **diagnoza planów zatrudnieniowych oraz trudności rekrutacyjnych pracodawców działających w kluczowych branżach województwa kujawsko-pomorskiego**. Zagadnienie przewidywanego popytu na pracę koncentrowało się na tematycznym podejściu, zawężonym do **6 branż** określonych w dokumentach strategicznych, jako branże rozwojowe dla regionu. Wywiady z **445 pracodawcami** przeprowadzili pracownicy Powiatowych Urzędów Pracy w okresie od połowy maja do końca czerwca 2014 r. Wybrane branże to:

- *usługi logistyczne - transport, spedycja, logistyka* – 166 podmiotów;
- *medycyna, usługi medyczne i turystyka zdrowotna* – 100 podmiotów;
- *przemysł maszynowy, motoryzacja, urządzenia transportowe i automatyka przemysłowa* – 75 podmiotów;
- *przetwórstwo spożywcze* – 52 podmioty;
- *energetyka odnawialna* – 27 podmiotów;
- *branża chemiczna i papiernicza* – 25 podmiotów.

Spośród badanych jednostek **156 (35,1%) planowało zwiększenie zatrudnienia** do końca 2014 r. o **1150 osób**. Zaledwie **12 pracodawców (2,7%) zadeklarowało zmniejszenie zatrudnienia** do końca 2014 r. o **91 osób**.

W styczniu 2015 r. pracownicy Powiatowych Urzędów Pracy ponownie zwrócili się do pracodawców w celu weryfikacji ich planów zatrudnieniowych do końca 2015 r. Analiza panelowa została zrealizowana wśród 436 pracodawców (98% początkowej próby).

Liczba zatrudnionych osób ogółem względem końca 2013 r. zwiększyła się o 1838 osób (o 7,1%). Plany zatrudnieniowe przekazane w połowie 2014 r. wskazywały na wzrost zatrudnienia o 1057 osób (o 4,1%). Najbardziej realistyczne prognozy przedstawili pracodawcy z branży *przemysł maszynowy, motoryzacja...* (planowany wzrost o 5,3%; faktyczny wzrost o 5,8%). Zatrudnienie najbardziej wzrosło w branży *usługi logistyczne...* (o 14,3%) oraz w *branży chemicznej i papierniczej* (o 11,8%). Jedynie w *przetwórstwie spożywczym* odnotowano spadek zatrudnienia o 0,7%.

1.3. Badanie internetowych ofert pracy

Celem badania była ilościowa i jakościowa analiza treści ofert pracy dla województwa kujawsko-pomorskiego, które zamieszczono w Internecie na wybranych portalach ogólnopolskich, w dwóch okresach: wrzesień – listopad 2014 r. oraz luty – kwiecień 2015 r. Zakres tematyczny

badania obejmował m.in.: strukturę ofert pracy wg zawodów i branż, wymagania i oczekiwania pracodawców wobec kandydatów do pracy, ofertę pracodawców na danym stanowisku (np. forma zatrudnienia, wynagrodzenie, benefity).

Najczęściej poszukiwano pracowników w zawodach, które wymagają kwalifikacji na poziomie wyższym lub średnim. Najwięcej ofert pracy skierowano do specjalistów (2379 ofert, tj. 27,1%), następnie dla techników i innego średniego personelu (1585, 18%), pracowników usług i sprzedawców (1291, 14,7%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (1082, 12,3%). Najbardziej pożądane od pracowników cechy i predyspozycje to m.in.: sumienność i dokładność, uczciwość, komunikatywność, umiejętność współpracy z ludźmi, myślenie analityczne.

1.4. Analiza rynku szkoleniowego w województwie kujawsko-pomorskim

Celem analizy było dostarczenie informacji o rynku szkoleniowym poprzez opis oferty szkoleniowej powiatowych urzędów pracy oraz instytucji szkoleniowych z województwa kujawsko-pomorskiego wpisanych do Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS). Na potrzeby analizy PUP udostępniły informację o zorganizowanych szkoleniach dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, natomiast źródłem informacji o działalności instytucji szkoleniowych był RIS.

W 2014 r. szkolenia grupowe i indywidualne zrealizowane przez powiatowe urzędy pracy ukończyło 8056 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, czyli o 520 osób mniej niż w 2013 r. Osoby, które ukończyły szkolenia to głównie młodzi do 34. roku życia oraz posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Najwięcej osób ukończyło szkolenia z dwóch obszarów: usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy oraz rachunkowość, księgowość, bankowość.

W szkoleniach grupowych wzięły udział 7242 osoby. Najwięcej osób (ponad 150) szkoliło się z tematyki: ABC przedsiębiorczości, aktywne poszukiwanie pracy, magazynier z obsługą wózka jezdniowego, rachunkowość budżetowa, kierowca wózków jezdniowych.

W szkoleniach indywidualnych wzięło udział 935 osób. Najwięcej osób (ponad 30) ukończyło następujące szkolenia: prawo jazdy kat. C, spawanie metodą TIG i ponadpodstawowe metodą MAG, prawo jazdy kat. C+E), kwalifikacja wstępna przyspieszona dla kat. C, C+E, C1, operator koparko-ładowarki.

Przedstawione powyżej badania i analizy prowadzone były w ramach zakończonego w czerwcu 2015 r. projektu systemowego – **Rynek Pracy pod Lupą II**. Projekt miał na celu wsparcie uczestników kujawsko-pomorskiego rynku pracy w realizacji działań na rzecz łagodzenia skutków i przeciwdziałania bezrobociu poprzez dostarczenie niezbędnych informacji. Projekt realizowany był w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Odbiorcami raportów były organy administracji samorządowej i rządowej, władze oświatowe oraz inne instytucje zainteresowane określeniem kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy.

1.5. Analiza o bezrobotnych absolwentach szkół wyższych

W 2015 r. po raz drugi przygotowana została **analiza o bezrobotnych absolwentach szkół wyższych**. Głównym źródłem informacji wykorzystanym w analizie były przekazane przez powiatowe urzędy pracy dane z systemu informatycznego Syriusz. Analiza ta pozwoliła pozyskać szczegółowe informacje o kierunkach i uczelniach jakie ukończyli bezrobotni absolwenci roku akademickiego 2013/2014.

Analiza przedstawia informacje o studentach i absolwentach szkół wyższych mających siedzibę w województwie kujawsko-pomorskim oraz o rejestrowanym bezrobociu wśród absolwentów szkół wyższych w kontekście ukończonej szkoły wyższej oraz kierunku kształcenia. W roku akademickim 2013/2014 na uczelniach kujawsko-pomorskich studiowało 64 865 osób, ukończyło je 19 717 absolwentów. Najwięcej absolwentów ukończyło następujące kierunki: zarządzanie oraz zarządzanie i marketing, administracja, pedagogika oraz finanse i rachunkowość.

Mimo, że absolwenci z wyższym wykształceniem również figurują w rejestrach bezrobotnych, to **posiadanie wyższego wykształcenia nadal zwiększa szanse na znalezienie pracy**. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci) stanowili 4,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie, a wśród nich ok. 25% to osoby posiadające wyższe wykształcenie. Jak wynika z badań publikowanych przez GUS w ramach BAEL – wśród młodych osób w wieku 15-29 lat 54,3% stanowili aktywni zawodowo i najwięcej wśród nich posiadało wyższe wykształcenie. Również najniższą wartość stopy bezrobocia (IV kw. 2014 r.) odnotowano wśród młodych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (15,9%) oraz wyższym (16,3%). Publikacja została przekazana m.in. do: wybranych departamentów Urzędu Marszałkowskiego oraz Komisji Sejmiku, uczelni wyższych w regionie, biur karier, Kuratorium Oświaty oraz pup.

1.6. Barometr Zawodów - badanie zlecone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej), do realizacji na terenie wszystkich województw w Polsce

Badanie *Barometr zawodów* w 2015 r. po raz pierwszy zrealizowane zostało we wszystkich województwach w kraju. Celem badania było określenie zapotrzebowania na pracowników określonych profesji na lokalnych i regionalnym rynku pracy w oparciu o wiedzę pracowników powiatowych urzędów pracy. Podejście takie pozwoliło na uwzględnienie w ocenie sytuacji w zawodach - czynników niewidocznych w statystykach rynku pracy, a niejednokrotnie warunkujących podjęcie pracy. Metodologia badania wypracowana została przez WUP w Krakowie. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego badanie koordynował WUP w Toruniu.

Głównym efektem badania są informacje o grupach zawodów, w których w 2016 r. mogą wystąpić problemy z pozyskaniem pracowników oraz grup charakteryzujących się nadwyżką osób poszukujących pracy. Realizacja badania wymagała zaangażowania pracowników wszystkich powiatowych urzędów pracy z terenu województwa. We wrześniu i październiku 2015 r. w 20 powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego odbyło się 21 paneli eksperckich (w Grudziądzu odbyły się dwa panele, dla powiatu grodzkiego i ziemskiego oddzielnie), które oceniały przewidywaną sytuację na rynku pracy w poszczególnych grupach zawodów.

W województwie kujawsko-pomorskim (co oznacza, że dana grupa zawodów oceniona została w przynajmniej 11 powiatach) jako zawody, które będą **deficytowe w 2016 r.** wskazani zostali między innymi:

- *spawacze* (wymagane są aktualne uprawnienia spawalnicze, praca często związana z wyjazdami w delegacje),
- *kierowcy samochodów ciężarowych oraz autobusów* (wymagane są aktualne Świadectwa Kwalifikacji Zawodowej Kierowcy i doświadczenie zawodowe),
- *spedytorzy i logistycy* (wymagana jest znajomość min. 2 języków obcych),
- *budowlańcy* (wymagane jest doświadczenie zawodowe oraz kompleksowe umiejętności z zakresu budownictwa ogólnego, jak i prac wykończeniowych),

- robotnicy obróbki drewna i stolarze (wymagana jest znajomość obsługi wyspecjalizowanych maszyn i urządzeń).

W niektórych zawodach **deficyt wynika z trudnych warunków pracy** i nieproporcjonalnie niskiego poziomu wynagrodzeń. Sytuacja ta w szczególności dotyczy **krawców i pracowników produkcji odzieży**, którzy pracują w hałasie, w systemie zmianowym, często w godzinach nadliczbowych oraz **piekarzy** (praca w nocy w wysokiej temperaturze, narażenie na alergie).

Zdecydowanie **nadwyżkowymi** grupami będą te, w których zarejestrowanych pozostaje najwięcej osób bezrobotnych: sprzedawcy i kasjerzy, gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy, kucharze, sprzątaczkę i pokojowe. Dostępność miejsc pracy w tych grupach jest zdecydowanie mniejsza od liczby osób, które chciałyby i mogłyby podjąć pracę.

Znaczne **problemy ze znalezieniem pracy** będą też mieli absolwenci najpopularniejszych kierunków kształcenia (ekonomiści, pedagodzy, specjaliści administracji publicznej, pracownicy administracyjni i biurowi oraz rolnicy).

Wyniki barometru zawodów dla wszystkich województw i powiatów w kraju dostępne są na ogólnopolskiej stronie barometru: www.barometrzwodow.pl. Raport z barometru został przekazany m.in. do: wybranych departamentów Urzędu Marszałkowskiego oraz Komisji Sejmiku, uczelni wyższych w regionie, biur karier, Kuratorium Oświaty, członków WRRP oraz starostw powiatów za pośrednictwem pup. MRPiPS przewidziało kontynuację barometru zawodów w 2016 roku.

1.7. Badanie nt. zapotrzebowania na zawody oraz diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego. Badanie finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)³

Celem planowanego badania (realizacja w 2016 roku) jest diagnoza zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz rozpoznanie potrzeb szkoleniowych pracowników i pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego (doraźnych, średniookresowych, trwałych). Wywiady ankietowe z wybranymi 2,3 tys. pracodawcami, zatrudniającymi co najmniej 1 osobę przeprowadzi Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS/Urząd Statystyczny w Bydgoszczy. Zakłada się, że partnerami WUP w Toruniu przy realizacji badania będą organizacje pracodawców działające na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (np. konsultacja ankiety, upowszechnianie badania). Wyniki badania w postaci wniosków i rekomendacji, posłużą m.in.: do ustalania strategii wydatków z KFS, planowania zakresu szkoleń i tym samym będą przydatne np. powiatowym urządzeniom pracy, instytucjom szkoleniowym, pracodawcom oraz organizacjom pracodawców. Okres realizacji badania to II-III kwartał 2016 r. Opracowany raport oraz broszura z badania będą szeroko upowszechniane, a wyniki zostaną omówione podczas seminarium planowanego w IV kwartale br.

1.8. Analiza dotycząca bezrobocia wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie kujawsko-pomorskim

W 2016 r. po raz pierwszy przygotowane zostanie **opracowanie dotyczące bezrobocia wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych**. Głównym celem analizy jest zobrazowanie sytuacji na rynku pracy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i powiatów.

---

³ Celem Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) jest wsparcie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników.

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystanymi w analizie będą:

- przekazane przez powiatowe urzędy pracy dane z systemu informatycznego Syriusz, dotyczące bezrobotnych absolwentów roku szkolnego 2014/2015,
- dane z Systemu Informacji Oświatowej dotyczące uczniów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Z uwagi na czasochłonność przygotowania danych do analizy, wynikającą z odmiennych nazw szkół w obu źródłach danych, opracowanie to będzie dostępne dopiero w III kwartale br.

Znacznym ograniczeniem porównywalności danych o absolwentach i bezrobotnych absolwentach jest brak na świadectwach szkolnych informacji o ukończonym kierunku kształcenia. Uniemożliwi to precyzyjne wskazanie kierunków kształcenia generujących największe bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Wszystkie publikacje przygotowane przez WUP w Toruniu są na bieżąco udostępniane na stronie internetowej Urzędu: <http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/> oraz stronie zakończonego projektu Rynek Pracy pod Lupą II: <http://podlupa.wup.torun.pl/biblioteka/>.

2. Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne

Jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy jest coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy. Propozycja takiego wykazu została przygotowana w WUP, a w dniu 27 marca 2015 r. projekt uchwały w tej sprawie został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Toruniu. Wykaz został sporządzony z uwzględnieniem uwag partnerów instytucjonalnych tj. m.in.: Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy, „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Pracodawców w Bydgoszczy oraz Komendy Regionalnej OHP w Toruniu.

W dniu 1 kwietnia 2015 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę nr 13/385/15 w sprawie określenia **wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne na 2015 rok**. Wykaz ten zgodnie z zapisem art. 8 ust. 1 pkt 15 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z póź. zm.) został ogłoszony w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

W dniu 26 lutego 2016 r. Wojewódzka Rada Rynku Pracy pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie wykazu zawodów na rok 2016. W dniu 9 marca 2016 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę Nr 10/331/16 w sprawie określenia wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie

umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne. Wykaz ten został ogłoszony w **Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego** z dnia 24 marca 2016 r., poz. 999.

3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

W 2015 r. z usług **Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP** (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) skorzystało łącznie 22 895 osób, z tego 21 784 osoby (95,1%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, **1111 osób (4,9%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych poniżej 18 roku życia**. Usługi poradnictwa zawodowego świadczyło 22 doradców zawodowych zatrudnionych w ramach 20,5 etatu.

Klienci CiIPKZ w województwie kujawsko-pomorskim według rodzaju udzielonej pomocy w 2015 roku

Wyszczególnienie		Klienci CiIPKZ						
		ogółem	w tym					
			młodzież ucząca się	bezrobotni		pozostali		
				razem	w tym osoby w wieku 18-24 lata	razem	poszukujący pracy	inni
		1	2	3	4	5	6	7
1.	indywidualne poradnictwo zawodowe	1 991	71	1 073	189	847	16	831
1.1.	- w tym badania psychologiczne	167	12	54	x	101	0	101
2.	grupowe poradnictwo zawodowe	1 061	0	617	16	444	10	434
3.	indywidualna informacja zawodowa	13 093	331	7 456	102	5 306	416	4 890
4.	grupowa informacja zawodowa	5 146	232	58	2	4 856	10	4 846
5.	giełdy i targi pracy	1 455	477	165	x	813	11	802
6.	doradztwo dla pracodawców	0	0	0	x	0	0	0
7.	inne usługi	149	0	0	0	149	0	149
Razem		22 895	1 111	9 369	309	12 415	463	11 952

Źródło: dane własne WUP w Toruniu

Klienci CiIPKZ korzystali z informacji zawodowej, poradnictwa zawodowego, poszerzonej diagnozy i konsultacji psychologicznych.

Istotnym obszarem działań podejmowanych przez pracowników Centrum była współpraca z jednostkami oświatowymi mająca na celu przygotowanie uczniów do aktywnych zachowań na rynku pracy, rozwój informacji zawodowej, tworzenie i doskonalenie szkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego, promowanie kształcenia ustawicznego. Grupą docelową byli także nauczyciele, pedagodzy szkolni, szkolni doradcy zawodowi i rodzice. Zorganizowano m. in. spotkania pod hasłem – „Kompetencje pracownika XXI wieku”.

Jak co roku w miesiącu październiku Centra wspólnie z partnerami w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery przygotowały ofertę dla naszych klientów. Motywami przewodnimi były – „marzenia a rzeczywistość rynkowa” i „poznaj swojego doradcę kariery”. Ofertę zaadresowano głównie do uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów.

Rozwijano również współpracę z Akademickimi biurami Karier. Wykonano badanie ankietowe dotyczące stanu organizacji i modelu działania ABK, oczekiwań skierowanych pod adresem WUP. Opracowano raport z badania. Zorganizowano seminarium dla ABK: prezentacja raportu, wymiana doświadczeń, oczekiwania adresowane do WUP, badanie losów absolwentów i wykorzystanie ich wyników przez uczelnie. Przygotowano ofertę usług w dwóch wariantach: dla studentów i absolwentów, dla pracowników ABK. Oferta została wysłana do wszystkich ABK. Zorganizowano spotkania o charakterze metodycznym. Prezentowano propozycję zajęć dla studentów. Przeprowadzono szkolenia dla studentów i pracowników ABK. Tematyka szkoleń: rozwijanie kompetencji międzykulturowych w pracy doradcy zawodowego, korzystanie z nowego narzędzia – portal tujestpraca.eu, wykorzystanie gry „Chłopska szkoła biznesu” jako elementu pracy ze studentami na zajęciach promujących przedsiębiorczość, planowanie rozwoju zawodowego, samopoznanie, zarządzania kompetencjami, planowanie ścieżki edukacyjnej.

4. Lokalne informacje o zawodach

Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych odbiorców informacji (m.in.: uczniowie, osoby przekwalifikujące się) pracownicy CliPKZ przygotowali opisy nowych zawodów oraz aktualizowali dwukrotnie w ciągu roku informacje o sytuacji zawodów na regionalnym rynku pracy. Przygotowanie nowych opisów i aktualizacja już istniejących dotyczyła **305 pozycji**. Poszerzono opisy o informację na temat zapotrzebowania na wybrane zawody na terenie UE i EOG, a także o profil kompetencyjny w oparciu o Narzędzie do Badania Kompetencji.

Informacja lokalna o zawodzie przygotowywana jest według poniżej zaprezentowanej struktury.

Kod opisywanego zawodu

Wstęp

Absolwent szkoły kształcącej w opisywanym zawodzie powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych (z podstawy programowej kształcenia w opisywanym zawodzie):

1. Profil kompetencyjny opisywanego zawodu

Kompetencje zawodowe to odpowiednia wiedza, określone umiejętności oraz właściwa postawa. Poza określonym rodzajem wiedzy w danej dziedzinie i konkretnymi umiejętnościami zawodowymi trzeba również zachowywać się w sposób świadczący o zrozumieniu pełnionej roli zawodowej. Wszystkie te kwestie pozwalają na wypełnianie obowiązków zawodowych na odpowiednim poziomie. Im kompetencje są większe, a ich poziom wyższy tym dana osoba jest większym fachowcem, a jej praca jest lepiej oceniana.

Osoby, które wykonują opisywany zawód, by sprawnie wywiązywać się z zadań zawodowych, poza formalnymi wymaganiami kwalifikacyjnymi powinny jeszcze charakteryzować się co najmniej czterema kompetencjami (odpowiednie dla danego zawodu - grupy kompetencji w oparciu *Narzędzie do Badania Kompetencji*).

2. Analiza sytuacji na rynku pracy

3. Możliwości zatrudnienia

4. Zmiany w kształceniu

5. Szkoły w regionie

5. Kursy

6. Literatura

7. Informacja dla osób zainteresowanych pracą w opisywanym zawodzie w krajach europejskiego obszaru gospodarczego:

- Dostęp do rynków pracy krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)
- Informacja dla osób poszukujących pracy w opisywanym zawodzie w krajach EOG
- Zapotrzebowanie na osoby z kwalifikacjami w opisywanym zawodzie wg. Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej <http://eures.europa.eu>

Lokalna informacja o zawodach dostępna jest na stronie internetowej WUP w Toruniu: <http://wup.torun.pl/urząd/centrum-informacji-i-planowania-kariery-zawodowej/informacja-lokalna-o-zawodach/>

5. Opinie dotyczące planowanych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych

Jednym z zadań Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy (WRRP) jest opiniowanie planów powoływania nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych z uwzględnieniem potrzeb regionalnego rynku pracy. Podstawą wydawania opinii są opracowania Wojewódzkiego Urzędu Pracy dotyczące sytuacji wybranych zawodów na regionalnym rynku pracy.

Na strukturę informacji o planowanych kierunkach kształcenia, co do których opinię wydawała WRRP składały się: analiza sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy, wyniki badań pracodawców i internetowych ofert pracy, analiza kształcenia na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w zawodzie będącym odpowiednikiem planowanego kierunku kształcenia oraz część podsumowująca, z której wynikały przesłanki za opiniowaniem pozytywnym lub negatywnym.

Dzięki analizie sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy w latach 2011 – 2016 w opisywanym kierunku kształcenia można było dodatkowo przedstawić zarysowujące się tendencje dotyczące zapotrzebowania na absolwentów lub jego braku. Analizie poddane zostały dane dotyczące liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danym okresie i na koniec okresu, liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie i na koniec, ilość ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędów pracy.

Istotnym elementem analizy było przedstawienie informacji o sytuacji zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie odpowiadającemu planowanemu kierunkowi kształcenia oraz ofertach pracy w powiecie wnioskodawcy – szkoły bądź organu prowadzącego.

Wyniki badań pracodawców w latach 2011 – 2015 obrazowały sytuację kierunku kształcenia w opinii pracodawców i dotyczyły planów zatrudniania, bądź zwalniania, wymagań kwalifikacyjnych wobec kandydatów do pracy. Dodatkowo przedstawiano zasady zatrudniania absolwentów wybranych kierunków kształcenia jeżeli przepisy prawa odnosiły się do nich w szczególności.

Na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej poddawano analizie kształcenie w opiniowanym kierunku kształcenia na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Przytaczano informacje dotyczące ilości szkół w województwie, powiecie i miejscowości, w której szkoła chce uruchomić kształcenie oraz liczby absolwentów i uczniów kształcących się w danym kierunku.

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określa się typ szkoły w jakiej można zdobyć wykształcenie zgodne z planowanym kierunkiem kształcenia, możliwości kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych oraz istnienie szczególnych uwarunkowań lub ograniczeń związanych z kształceniem w danym kierunku.

Część podsumowująca informację o planowanym kierunku kształcenia zawiera syntezę opisu oraz odniesienie do argumentacji szkoły wnioskującej.

Podstawa prawna opiniowania przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy planowanych przez szkoły zawodowe kierunków kształcenia.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm. (art. 39 ust. 5)

„Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy.”

Konieczność zasięgnięcia opinii Rad Zatrudnienia/Rynku Pracy obowiązuje od roku szkolnego 2013/2014

Na rok szkolny 2015/2016 wpłynęły wnioski od 34 szkół. Wojewódzka Rada Rynku Pracy wydała 83 opinie w oparciu o informacje przygotowaną przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu – 65 pozytywnych i 18 negatywnych. Wśród kierunków kształcenia, w sprawie których WRRP wydała pozytywne opinie (65) dla szkół w 47 przypadkach nie udało się uruchomić kształcenia.

W 2 kierunkach kształcenia szkoły za zgodą organu prowadzącego uruchomiły kształcenie mimo wydania opinii negatywnych przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy co do zgodności kierunku kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Na rok szkolny 2016/2017 wpłynęły wnioski z 55 szkół. Wojewódzka Rada Rynku Pracy wydała 125 opinii w oparciu o informację przygotowaną przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, tj.: 29 pozytywnych i 96 negatywnych.

6. Konkursy dotyczące problematyki rynku pracy

6.1. Konkurs dla gimnazjalistów

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu od 2013 roku organizuje coroczne konkursy dla gimnazjalistów⁴ na - **opis pracy w wymarzonym zawodzie**. Stanowią one część kampanii informacyjno-promocyjnej skierowanej do uczniów szkół gimnazjalnych działających w regionie kujawsko-pomorskim.

Ideą kampanii jest zachęcenie uczniów do zapoznawania się z informacjami o rynku pracy dostępnymi m.in. na stronach internetowych WUP w Toruniu. Kampania ma na celu również podniesienie świadomości wśród gimnazjalistów o wadze decyzji edukacyjnych, jakie podejmują na etapie gimnazjalnym oraz to, że decyzje te będą miały wpływ na ich sytuację zawodową w przyszłości. Informacja o konkursie została upowszechniona na plakatach, ulotkach oraz w prasie regionalnej. Uczestnicząc w konkursie uczniowie odwiedzali stronę internetową projektu, dzięki czemu mogli zapoznać się z materiałami na niej zamieszczanymi. Witryna internetowa jest ważnym nośnikiem, za pomocą którego upowszechniane są informacje o rynku pracy. Materiały promocyjne przekazano do Kuratorium Oświaty, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, OHP, PUP, urzędów gmin. Informacja o konkursie została przekazana w formie elektronicznej do szkół gimnazjalnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Były one dostępne również w siedzibie WUP w Toruniu i Oddziałach Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy i Włocławku.

Z roku na rok obserwujemy coraz większe zainteresowanie konkursem i tak w 2013 roku udział w nim wzięło 218 uczniów z 58 gimnazjów, w 2014 r. 353 uczniów z 78 szkół, a w 2015 roku zgłoszenia wpłynęły od 473 uczniów z 91 szkół gimnazjalnych z terenu województwa. Wyniki przekazanych przez gimnazjalistów prac pozwoliły m.in. na poznanie powodów wyboru wymarzonego zawodu przez gimnazjalistów oraz ich planów co do kontynuacji edukacji. Zebrane prace oceniane były w trzech kategoriach: - zgodność treści z tematem konkursu, - znajomość zawodu (zakres obowiązków, czynności, wymaganych kompetencji, ścieżka kariery, ocena własnych kompetencji) oraz - stylizacja opisu.

W 2016 roku w WUP w Toruniu zostały podjęte prace na rzecz organizacji czwartej edycji konkursu.

6.2. Konkurs dla szkół zawodowych

W listopadzie 2015 r. ogłoszona została **I edycja konkursu dla szkół zawodowych najefektywniej działających na rzecz rynku pracy pod hasłem - *Potrzeby rynku pracy naszą misją***. Konkurs pod patronatem Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy zorganizowany został w partnerstwie

---

⁴ w 2013 i 2014 r. konkursy były realizowane w ramach projektów systemowych WUP w Toruniu *Rynek Pracy pod Lupą* i *Rynek Pracy pod Lupą II*. Projekty realizowane w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” VI Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu i z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy). Konkurs został zakończony w lutym 2016 r.

W konkursie udział wzięło 11 szkół (6 techników i 5 zasadniczych szkół zawodowych), z których 6 zostało laureatami konkursu, a pozostałe placówki wyróżniono za udział w konkursie.

Idea konkursu powstała na początku 2015 r. na posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Uznano, że należałoby dać szansę zaprezentowania się tym szkołom, które swoim działaniem kształtują i promują postawy u swoich uczniów pożądane z punktu widzenia rynku pracy, gdzie misją szkoły jest korelowanie oferty edukacyjnej z rzeczywistymi potrzebami rynku pracy.

Realizacją konkursu zajął się Wojewódzki Urząd Pracy w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Partnerze w związku z tym zawarli stosowne porozumienie pozwalające na materializację idei konkursu.

Wspólnie zaproponowano obszary podlegające ocenie:

1. Efektywność kształcenia.
2. Zdawalność egzaminów.
3. Zakres planowych zajęć kształcenia zawodowego realizowanych na rzeczywistych stanowiskach pracy (u pracodawców), z wyłączeniem praktyk zawodowych.
4. Zakres dodatkowych zajęć kształcenia zawodowego.
5. Nabór do klas pierwszych z uwzględnieniem:
  - a. Wyników Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych,
  - b. Współpracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia/Wojewódzką Radą Rynku Pracy.
6. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze podnoszenia atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.
7. Inne działania na rzecz kształcenia zawodowego takie jak:
  - Współpraca międzynarodowa (praktyki i staże uczniów lub nauczycieli za granicą),
  - Współpraca z uczelniami wyższymi,
  - Laureaci i finaliści turniejów zawodowych, olimpiad i konkursów sprawdzających umiejętności praktyczne,
  - Nagrody w konkursach wynalazczych.

Powołano komisję oceniającą dokonania szkół w wytypowanych obszarach. Osobno oceniano technika i zasadnicze szkoły zawodowe. Członkami komisji byli delegowania pracownicy instytucji, które zawiązały partnerstwo, przewodniczącym komisji był przewodniczący Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Efektem prac komisji było przygotowanie listy rankingowej szkół, którym przyznano tytuł laureata lub wyróżnienia.

W kategorii Zasadniczych Szkół Zawodowych Komisja przyznała tytuł laureata następującym szkołom:

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół Budowlanych im. Jurija Gagarina w Bydgoszczy
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie
3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr.7 w Zespole Szkół Samochodowych w Toruniu im. gen. Józefa Bema

Wyróżnienie następującym szkołom:

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół w Chełmży
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Świeciu

W kategorii Techników Komisja przyznała tytuł laureata następującym szkołom:

1. Technikum w Zespole Szkół Budowlanych im. Jurija Gagarina w Bydgoszczy
2. Technikum w Zespole Szkół, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie
3. Technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowem

Wyróżnienie następującym szkołom:

1. Technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Świeciu
2. Technikum w Zespole Szkół w Chełmży
3. Technikum nr.7 w Zespole Szkół Samochodowych w Toruniu im. gen. Józefa Bema

Więcej informacji nt. wyżej wymienionych konkursów znajduje się pod adresem:
<http://wup.torun.pl/urząd/konkursy-dla-gimnazjalistow-i-szkol-zawodowych/>

Wnioski:

WUP w Toruniu prowadzi szereg działań mających na celu ułatwienie korelacji kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

1. Prowadzone analizy mają na celu monitorowanie sytuacji na rynku pracy w poszczególnych zawodach i to zarówno w aspekcie dostępnego potencjału ludzkiego (bezrobotni, absolwenci, oferta instytucji szkoleniowych) jak i zapotrzebowania rynku na konkretne zawody i umiejętności (badania pracodawców, ofert pracy dostępnych w Internecie, barometr zawodów).
2. Wyniki wszystkich prowadzonych badań i analiz są szeroko udostępniane (głównie poprzez serwis internetowy, wydania papierowe), dzięki czemu mogą być wykorzystywane w bieżącej działalności władz oświatowych i organów prowadzących szkoły ponadgimnazjalne. Przygotowywane materiały mogą być też pomocne doradcom zawodowym, uczniom oraz ich rodzicom przy podejmowaniu decyzji dotyczących dalszej nauki.
3. Został wypracowany standard informacji o sytuacji zawodu na lokalnym rynku pracy oraz mechanizmy upowszechniania informacji zawodowej.
4. Opiniowanie kierunków kształcenia przez WRRP ukazało słabości systemowe – realny brak poradnictwa zawodowego w szkołach. Procesowi temu nie nadano właściwej rangi.
5. Mechanizm opiniowania przynosi korzyści dla systemu edukacji i dla instytucji rynku pracy. Struktura źródeł informacji będącej podstawą opiniowania stanowi o jego wartości.
6. Proces opiniowania przez Powiatowe Rady Rynku Pracy i Wojewódzką Radę Rynku Pracy jest pomocą dla systemu edukacji ze strony PSZ i partnerów społecznych.
7. Kontynuacja konkursu dla szkół zawodowych (II edycja) najefektywniej działających na rzecz rynku pracy.

DYREKTOR
Artur Janas

Załączniki:

1. Katalog raportów, analiz i informacji WUP w Toruniu, których wyniki mogą być przydatne w pracy szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych w województwie kujawsko-pomorskim.
2. Przykład informacji lokalnej o zawodzie (florysta).

**RAPORTY, ANALIZY, INFORMACJE WUP W TORUNIU
PRZYDATNE W PRACY SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH I PONADGIMNAZJALNYCH
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM**

1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych
2. Badanie Barometr zawodów
3. Badanie pracodawców kluczowych branż w województwie kujawsko-pomorskim
4. Badanie internetowych ofert pracy
5. Informacja o bezrobotnych do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim
6. Młodzi bezrobotni na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim
7. Analiza rynku szkoleniowego w województwie kujawsko-pomorskim
8. Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim – *analiza okresowa*
9. Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim – *Biuletyn Informacyjny miesięczny*
10. Bezrobotni absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim
11. Informacja o konkursach dla gimnazjalistów i szkół zawodowych
12. Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności dane dla województwa i powiatów (*załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy - informacja za rok i I półrocze*).

UŻYTECZNE ADRESY STRON INTERNETOWYCH:

- <http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy/> - analizy, informacje, raporty badawcze dot. wybranej problematyki rynku pracy
- <http://podlupa.wup.torun.pl/> - wyniki projektu badawczego WUP w Toruniu *Rynek Pracy pod Lupą II*
- <http://wup.torun.pl/2015/12/11/barometr-zawodow-w-województwie-kujawsko-pomorskim/>
- <http://wup.torun.pl/urząd/centrum-informacji-i-planowania-kariery-zawodowej/informacja-o-sytuacji-wybranych-zawodow/> - informacja o sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów
- <http://wup.torun.pl/urząd/województwka-rada-zatrudnienia/uchwały-województwskiej-rady-zatrudnienia/> - *Uchwały Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w sprawie opinii w zakresie powołania nowych kierunków kształcenia*
- <http://wup.torun.pl/skladanie-wnioskow-i-wydawanie-opinii-w-sprawach-dotyczacych-kierunkow-ksztalcenia-szkolenia-zawodowego-oraz-zatrudnienia-w-województwie/> - Wskazówki dotyczące sporządzania wniosku o wprowadzenie do oferty edukacyjnej nowego zawodu
- <http://wup.torun.pl/urząd/konkursy-dla-gimnazjalistow-i-szkol-zawodowych/>

Przykład informacji lokalnej o zawodzie

INFORMACJA LOKALNA O ZAWODZIE

FLORYSTA – KOD ZAWODU 343203

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie florysta powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) projektowania dekoracji roślinnych;
- 2) wykonywania dekoracji roślinnych;
- 3) aranżacji florystycznego wystroju wewnątrz oraz otwartej przestrzeni.

PROFIL KOMPETENCYJNY ZAWODU FLORYSTA⁵

Kompetencje zawodowe to odpowiednia wiedza, określone umiejętności oraz właściwa postawa. Poza określonym rodzajem wiedzy w danej dziedzinie i konkretnymi umiejętnościami zawodowymi trzeba również zachowywać się w sposób świadczący o zrozumieniu pełnionej roli zawodowej. Wszystkie te rzeczy pozwalają na wypełnianie obowiązków zawodowych na odpowiednim poziomie. Im kompetencje są większe a ich poziom wyższy tym dana osoba jest większym fachowcem a jej praca jest lepiej oceniana.

Osoby które wykonują zawód florysty, by sprawnie wywiązywać się z zadań zawodowych, poza formalnymi wymaganiami kwalifikacyjnymi powinny jeszcze charakteryzować się co najmniej czterema kompetencjami:

1. Sumiennością w dążeniu do rezultatów:

Wysoka efektywność realizacji zadań w ściśle określonym terminie i z należytą starannością, uwzględniającą własne kompetencje i możliwości. Determinacja w działaniu i osiągnięcie zakładanych rezultatów przez utrzymywanie odpowiedniego tempa oraz jakości pracy, nawet w obliczu trudności.

2. Otwartość na innych

Pozytywne nastawienie i traktowanie innych ludzi oraz okazywanie chęci ich zrozumienia.

3. Sprawność motoryczna

Wykonywanie złożonych ruchów dokładnie, szybko i w zmiennych warunkach, w celu realizacji zadań. Na sprawność motoryczną wpływają: zdolności kondycyjne (siła, szybkość, moc, wytrzymałość, gibkość) oraz koordynacyjne (dostosowanie ruchu, różnicowanie ruchu, zdolności: utrzymywania równowagi, szybkiej reakcji, orientacji, sprzężenia ruchów, rytmizacji).

4. Komunikacja interpersonalna

Przekazywanie konkretnych informacji w sposób zrozumiały dla innych. Przystępne wyjaśnienie skomplikowanych, specjalistycznych kwestii. Przekazywanie najważniejszych zagadnień i sprawdzenie, czy rozmówca rozumie komunikat. Dostosowywanie stylu wypowiedzi do odbiorcy.

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Florysta to jeden z 2443 zawodów ujętych w obowiązującej od 1 stycznia 2015 r. klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1145). W poprzedniej wersji klasyfikacji obowiązującej w okresie od 1 lipca 2010 r. do 31 grudnia 2014 r. zawód ten miał tę samą nazwę i kod.

⁵ Profil pochodzi z podręcznika dla doradców zawodowych „Narzędzie do badania kompetencji”, Warszawa 2014

BEZROBOTNI ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W ZAWODZIE **FLORYSTA**
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2010-2015⁶

Wyszczególnienie/ rok	Bezrobotni zarejestrowani w okresie ogółem	Bezrobotni według stanu na koniec okresu	Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ogółem	Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec okresu	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej na koniec okresu
2015	53	25	6	4	122	5
2014	43	17	7	1	77	2
2013	18	18	3	5	68	1
2012	17	0	1	15	40	0
2011	10	6	1	0	27	0
2010	9	13	1	0	66	1

W zawodzie florysta liczba ofert pracy przewyższa liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych choć należy pamiętać, że przeważająca część ofert dotyczy pracy subsydiowanej.

Większa liczba zgłoszonych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej od liczby osób nowo zarejestrowanych spowodowała, że w latach 2010-2014 zawód ten sklasyfikowany został jako **deficytowy**⁷, tzn. taki na który na rynku pracy istnieje większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Od 2015 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniło metodologię prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Według nowej metodologii zamiast wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodów dokonuje się wyboru zawodów deficytowych i nadwyżkowych na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych⁸. Wprowadzona zmiana spowodowała, że sytuacja znacznej części zawodów pozostaje nieokreślona. Florysta w 2015 r. również został zakwalifikowany do grupy zawodów nieokreślonych.

⁶ Informacje te opracowano na podstawie załącznika nr 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy *Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności*. Zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej załącznik ten jest przekazywany przez powiatowe urzędy pracy do wojewódzkich urzędów pracy do 10. dnia roboczego lipca z danymi za I półrocze danego roku oraz do 10. dnia roboczego stycznia z danymi za II półrocze roku poprzedniego.

⁷ Do 2015 roku podziału na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe dokonywało się na podstawie wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wyrażonego jako iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym okresie, w danym zawodzie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym okresie, w danym zawodzie. Zawody deficytowe to takie, dla których wskaźnik przekracza wartość 1,1; zawody zrównoważone to te, dla których wartość wskaźnika mieści się w przedziale od 0,9 do 1,1; natomiast zawody nadwyżkowe to te, w których przypadku wskaźnik wynosi poniżej 0,9. Raporty z poszczególnych lat znajdują się na stronie internetowej WUP (<http://podlupa.wup.torun.pl>).

⁸ Wskaźnik dostępności ofert pracy: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia: iloraz liczby długotrwałe bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu.

Wskaźnik płynności bezrobotnych: iloraz odpływu bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i napływu bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA

W badaniu pracodawców⁹ realizowanym przez WUP w Toruniu w latach 2010-2014 wynika, że florysta pojawił się raz w planach zatrudnienia w 2013 i 2012 roku. Pracodawca wymagał od przyszłego kandydata rocznego doświadczenia na podobnym stanowisku.

W badaniach ankietowych pracodawców w 2010 i 2011 roku, pracodawcy nie zgłaszali planów zatrudnienia lub zwolnienia osób na stanowisku florysta.

Z rozmów sondujących z pracodawcami z województwa kujawsko-pomorskiego, wyłania się tendencja do zatrudniania osób bez kierunkowego wykształcenia, gotowych do odbycia szkolenia u pracodawcy w miejscu pracy.

W badaniu internetowych ofert pracy¹⁰ realizowanym na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu obejmującym okres wrzesień-listopad 2014 oraz luty-kwiecień 2015 zawód florysta nie pojawił się ani razu.

W badaniu przeprowadzonym w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego pn. „Barometr zawodów”¹¹, które jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w poszczególnych zawodach w 2016 r., zawód florysta na poziomie województwa został zaklasyfikowany do zawodów zrównoważonych. Oznacza to, że liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia (podaż i popyt zrównoważą się).

ZMIANY W KSZTAŁCENIU¹²

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określa, że zawód florysta od 1 września 2012 roku można zdobyć w Policealnej Szkole Zawodowej dla dorosłych o jednorocznym cyklu kształcenia lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Dla zawodu florysta wyodrębniono jedną kwalifikację – wykonywanie kompozycji florystycznych.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy to kurs prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji. Minimalna liczba godzin kształcenia na tym kursie jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danej kwalifikacji.

W ramach różnych zawodów wyodrębniono poszczególne kwalifikacje, z których każda obejmuje określony zasób wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, opisanych w podstawie programowej kształcenia w zawodach. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy jest obowiązany uwzględnić w realizowanym na kursie programie nauczania wszystkie wskazane w podstawie programowej kształcenia w zawodach komponenty właściwe dla danej kwalifikacji.

⁹ Badanie 2000 pracodawców jest realizowane w ramach projektu WUP *Rynek Pracy pod Lupą*. Raport z badania pracodawców znajduje się na stronie internetowej WUP oraz na stronie www.podlupa.wup.torun.pl

¹⁰ Badanie internetowych ofert pracy dla województwa kujawsko-pomorskiego to kolejne realizowane w ramach projektu Rynek Pracy pod Lupą II badanie, które ma na celu poszerzenie informacji na temat regionalnego rynku pracy. **Celem badania** jest analiza ilościowa i jakościowa treści internetowych ofert pracy dla województwa kujawsko-pomorskiego zamieszczonych na 4. portalach ogólnopolskich: Pracuj.pl, Praca.Gratka.pl, GazetaPraca.pl, Regiopraca.pl. Badanie obejmowało okres wrzesień-listopad 2014 oraz luty-kwiecień 2015. Raport z badania dostępny jest na stronie internetowej WUP w Toruniu www.podlupa.wup.torun.pl

¹¹ „Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2016 r. Badanie zostało przeprowadzone na przełomie III i IV kwartału 2015 r. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń, sytuacja w niektórych zawodach może ulec zmianie.

¹² Źródło informacji: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, serwis internetowy Ministerstwa Edukacji Narodowej www.men.gov.pl oraz System Informacji Oświatowej www.cie.men.gov.pl

Ukończenie tego kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną. Osoba, która ukończy kwalifikacyjny kurs zawodowy i zda egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie.

Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w określonym zawodzie będzie mogła otrzymać osoba, która posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu (odpowiednio wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie) oraz zda egzamin z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, czyli posiada świadectwa potwierdzające uzyskanie kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie.

Wyodrębniono jedną kwalifikację – wykonywanie kompozycji florystycznych.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą;
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą;
- placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego;
- instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

SZKOŁY W REGIONIE

Według danych pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej zawód florysta na dzień 30.09.2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim można zdobyć w 20 szkołach, z czego dwie z nich są szkołami publicznymi. Pozostałe to szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Ilość szkół w naszym województwie, które prowadzą kształcenie w tym zawodzie, z roku na rok systematycznie rośnie. Rok wcześniej zawód ten można było zdobyć w 12 szkołach. Na dzień 30.09.2012 r. w województwie kujawsko-pomorskim zawód florysta można było zdobyć w 9 szkołach. Według tego samego źródła na dzień 30.09.2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim zawód florysta można było zdobyć w 6 szkołach.

Poniższa tabela przedstawia informację o liczbie absolwentów i uczniów kształcących się w zawodzie florysta w województwie kujawsko-pomorskim.

Liczba osób	Uczniowie kontynuujący naukę w zawodzie	Absolwenci – osoby kończące naukę w zawodzie
Rok szkolny		
2010/2011	36	0 (na dzień 30.09.2010 r.)
2011/2012	114	8 (na dzień 30.09.2011 r.)
2012/2013	390	15 (na dzień 30.09.2012 r.)
2013/2014	431	219 (na dzień 30.09.2013 r.)
2014/2015	590	181 (na dzień 30.09.2014 r.)
2015/2016	727	51 (na dzień 30.09.2015 r.)

Wykaz szkół i placówek prowadzących kształcenie w zawodzie florysta dostępny jest na stronie internetowej Centrum Informatycznego Edukacji pod adresem:
<http://sio.men.gov.pl/index.php/rspo>

KURSY

Informacje o kursach prowadzonych przez instytucje szkoleniowe między innymi z dziedziny florystyki dostępne są w Elektronicznym Rejestrze Instytucji Szkoleniowych na stronie internetowej:
<http://ris.praca.gov.pl>

LITERATURA:

John. E. Bryan, „Piękne kwiaty”, Świat książki, 2010
Tessa Eveleigh, Tessa Everleigh, Debbie Paterson, „Kwiaty na balkony, wernady i patia”, Muza 2006
Paula Pryke, „Kompozycje kwiatowe na stół”, Muza 2009
Klaus Wagener, „555 pomysłów na dekoracje kwiatowe”, Delta 2010

Opracowała:

Lilla Załęska

doradca zawodowy

WUP w Toruniu, Wydział Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

Akceptował:

Janusz Bokser

data ostatniej aktualizacji: kwiecień 2016 r.

INFORMACJA DLA OSÓB ZAINTERESOWANYCH PRACĄ W ZAWODZIE FLORYSTA W KRAJACH EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

1. Dostęp do rynków pracy krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

W państwach należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) swobodny przepływ pracowników jest prawem podstawowym pozwalającym obywatelom danego państwa EOG podjąć pracę w innym państwie należącym do EOG na tych samych warunkach jak obywatele wybranego państwa. Polacy, podejmujący legalną pracę w innym państwie EOG, mają takie same prawa i obowiązki jak pracownicy lokalni.

2. Informacja dla osób poszukujących pracy w zawodzie florysta w krajach EOG:

Osoba chcąc podjąć pracę jako florysta w jednym z krajów EOG, powinna sprawdzić czy zawód ten nie jest w tym kraju regulowany, co wiąże się z oficjalnym uznaniem kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Każdy kraj EOG decyduje o uregulowaniu zawodu, dlatego też może się zdarzyć, że dany zawód jest regulowany w jednym kraju, podczas gdy w innych nie będzie regulowany. Aby sprawdzić, czy zawód florysta jest regulowany należy skorzystać z wyszukiwarki na portalu „Twoja Europa” prowadzonym przez Komisję Europejską:
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?action=homepage

Obecnie zawód florysta jest regulowany w dwóch krajach EOG, są to: Austria i Liechtenstein.

W przypadku braku informacji o danym zawodzie w powyższej wyszukiwarce lub w razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji, należy zgłosić się do jednego z punktów informacyjnych utworzonych w tym celu w każdym z krajów EOG (tzw. contact points):

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contact/national_contact_points_en.htm

3. Zapotrzebowanie na osoby z zawodem florysta wg Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej <http://eures.europa.eu>

Z danych dostępnych na portalu EURES wynika, że dla osób z zawodem florysta zgłoszonych zostało 814 ofert pracy w 15 krajach EOG. Najwięcej ofert pracy w ww. zawodzie znajduje się w: Niemczech (536 ofert), Austrii (85 ofert) i Wielkiej Brytanii (53 oferty) - dane wg stanu na dzień 14.10.2013 r.

Osoby ubiegające się o pracę w zawodzie florysta w krajach EOG powinny dysponować minimum rocznym udokumentowanym doświadczeniem zawodowym. Należy pamiętać, że najczęściej pracodawcy oczekują od pracownika znajomości języka kraju, w którym zamierzają podjąć pracę. Przykładowe stawki płacy w zawodzie florysta w wybranych krajach: Wielka Brytania: 6-9 funtów/godz. brutto, Francja: od 9 euro/godz. brutto. Wysokość wynagrodzenia jest często uzależniona od doświadczenia kandydata.

Opracowała:

Joanna Goljat-Jankowska

Doradca EURES,

WUP w Toruniu, Wydział Pośrednictwa Pracy Zespół EURES